

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Ģimenes Lietas Un Mantojums](#) > [Vecāku Atbildība – Bērna Aizgādība Un Saziņas Tiesības](#) Estonia

Vecāku atbildība – bērna aizgādība un saziņas tiesības

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

 Igaunija

1 Kāda ir juridiskā termina „vecāku atbildība” praktiskā nozīme? Kādas tiesības un pienākumus personai uzliek vecāku atbildība?

Vecāku atbildība nozīmē aizgādības tiesības, kas ir vecāku pienākums un tiesības rūpēties par savu nepilngadīgo bērnu. Vecāku aizgādība ietver tiesības rūpēties par bērnu pašu (*aizgādība pār personu*), tiesības pārvaldīt bērna īpašumu (*aizgādība pār īpašumu*) un tiesības pieņemt lēmumus ar bērnu saistītos jautājumos. Aizgādība pār īpašumu ietver tiesības un pienākumu pārvaldīt bērna īpašumu, kā arī bērnu pārstāvēt. Minētais neierobežo bērna tiesības likumā noteiktajos gadījumos patstāvīgi pārvaldīt savu īpašumu.

Vecākam attiecībā uz nepilngadīgo bērnu ir lēmumu pieņemšanas pilnvaras, t. i., tiesības pieņemt lēmumus ar bērna ikdienas dzīvi saistītos jautājumos (“parastā aizgādība”). Lēmumi par ikdienas jautājumiem parasti ir jāsaprot kā ikdienišķi lēmumi, kas tiek pieņemti bieži un kam nav ilgstošas ietekmes uz bērna attīstību. Papildus lēmumu pieņemšanas pilnvarām vecākam, kuram ir aizgādības tiesības, ir arī sava nepilngadīgā bērna pārstāvības tiesības. Vecākiem, kuriem ir kopīga aizgādība, ir kopīgas pārstāvības tiesības.

Abiem vecākiem ir saskarsmes tiesības, kas nozīmē abu vecāku pienākumu un tiesības personīgi sazināties ar savu bērnu. Vecāku saskarsmes tiesības nav atkarīgas no tā, vai ir piešķirtas aizgādības tiesības. Vecākiem ir arī pienākums uzturēt savus nepilngadīgos bērnus.

2 Kam parasti tiek piešķirta vecāku atbildība par bērnu?

Vecāku un bērnu savstarpējās tiesības un pienākumi izriet no bērna izcelšanās, ko nosaka saskaņā ar tiesību aktos noteikto procedūru. Māte ir sieviete, kas bērnu dzemdējusi. Tēvs ir vīrietis, no kura bērns ieņemts. Uzskata, ka bērns ir ieņemts no vīrieša, kurš bijis laulībā ar bērna māti bērna dzimšanas laikā, kurš ir atzinis paternitāti vai kura paternitāte ir noteikta tiesas ceļā.

Vecākiem, kuri ir savstarpējā laulībā, ir kopīga vecāku atbildība, proti, kopīgas aizgādības pār bērnu tiesības. Ja bērna vecāki bērna dzimšanas laikā nav savstarpējā laulībā, viņi aizgādību īsteno kopīgi, ja vien, iesniedzot paternitātes atzīšanas dokumentu, nav pauduši gribu aizgādības tiesības uzticēt tikai vienam no vecākiem.

Ja nevienam no nepilngadīgā bērna vecākiem nav pārstāvības tiesību vai ja bērna izcelšanos nevar noteikt, bērnam iecel aizbildni. Šādos gadījumos aizgādības tiesības ir aizbildnim. Aizbildņa uzdevums ir nodrošināt bērna audzināšanu un aizsargāt viņa personīgās un mantiskās intereses.

Likumīgais aizbildnis var būt pieaugusi fiziska vai juridiska persona, kurai ir pilna aktīva tiesībspēja un rīcībspēja, piem., bērna radnieks, trešā persona vai juridiska persona (uzņēmums vai vietējā pašvaldība). Juridisku personu par aizbildni iecel, ja nevar atrast piemērotu fizisku personu vai ja vecāks tā noteicis testamentā vai mantojuma līgumā. Juridiskajai personai ir sistemātiski jāmeklē tās aizbildnībā esošu personu aizbildņi, kas ir fiziskas personas, kā arī ir jāsniedz šiem aizbildņiem padomi un jānodrošina viņu apmācība.

Līdz likumīgā aizbildņa iecelšanai aizbildņa pienākumus uz laiku pilda tā pagasta pašvaldība vai pilsētas izpildpadome, kurā ir bērna dzīvesvieta, kas ierakstīta iedzīvotāju reģistrā, ja vien ir izpildīti aizbildnības noteikšanas priekšnosacījumi. Īstenojot aizbildņa pienākumus, pagasta pašvaldībai vai pilsētas izpildpadoņei ir likumīgā aizbildņa tiesības un pienākumi.

3 Vai vecāku vietā var iecelt citu personu, ja vecāki nespēj vai nevēlas uzņemties vecāku atbildību par savu bērnu?

Ja vecāki nespēj vai nevēlas īstenot aizgādību pār bērnu, viņi var piekrist bērna adopcijai. Vecāka piekrišana adopcijai stājas spēkā ne agrāk kā astoņas nedēļas pēc bērna dzimšanas, un adopcijas pieteikumu nevar iesniegt tiesā, kamēr nav stājusies spēkā vecāka piekrišana. Ja tam ir piekritis viens no vecākiem, bērnu var nodot aprūpē personai, kura vēlas adoptēt bērnu, pirms ir stājusies spēkā piekrišana adopcijai.

Ja nevienam no nepilngadīgā bērna vecākiem nav pārstāvības pilnvaru vai ja bērna izcelšanos nevar noteikt, tiesa pēc savas ierosmes vai pēc pašvaldības vai pilsētas izpildpadoņes, vai ieinteresētās personas lūguma pieņem lēmumu par aizbildņa iecelšanu.

4 Kā tiek risināts jautājums par vecāku turpmāko atbildību, ja vecāku laulība tiek šķirta vai ja vecāki vairs nedzīvo kopā?

Ja vecāki ir šķīrušies vai atšķirti, viņiem ir jāpieņem lēmums par to, kā tiks risināti turpmākie aizgādības tiesību jautājumi. Vecāki, kuriem ir aizgādības tiesības, var vienoties par kopīgas pārstāvības tiesību īstenošanas organizēšanu, bet mainīt aizgādības kārtību, arī izbeigt kopīgu aizgādību, var vienīgi tiesas ceļā.

Katram vecākam ir tiesības uz pieteikuma pamata lūgt tiesu, lai viņam vai viņai daļēji vai pilnīgi nodotu aizgādību pār bērnu. Tiesa var izskatīt aizgādības strīdu arī prasības tiesvedībā, ja tas tiek lūgts saistībā ar šķiršanos vai uzturlīdzekļu maksāšanu.

5 Ja vecāki noslēdz vienošanos par vecāku atbildību, kādas formalitātes ir jāievēro, lai šī vienošanās būtu juridiski saistoša?

Vecāki, kuriem ir aizgādības tiesības, var brīvi organizēt pārstāvības tiesību kopīgu īstenošanu, bet veikt jebkādas izmaiņas aizgādības tiesībās, arī izbeigt kopīgu aizgādību, var vienīgi tiesas ceļā. Ar aizgādību saistītas lietas izlemj un juridiski saistoši nosaka tiesa. Izskatot lietas, kas skar bērnu, tiesai pirmkārt ir jāievēro bērna intereses, ņemot vērā visus apstākļus un skarto personu legītimās intereses. Aizgādības strīdi ir ģimenes tiesību lietas, ko tiesa izskata uz pieteikuma pamata un izšķir ar tiesas nolēmumu. Lai noteiktu vecāka tiesības attiecībā uz bērnu, viņam vai viņai tiesā ir jāiesniedz pieteikums.

6 Kādi ir alternatīvie konflikta ārpus tiesas risināšanas līdzekļi, ja vecāki nevar vienoties par vecāku atbildības jautājumu?

Vecāki, kuriem ir aizgādības tiesības, var brīvi organizēt pārstāvības tiesību kopīgu īstenošanu, bet veikt jebkādas izmaiņas aizgādības tiesībās, arī izbeigt kopīgu aizgādību, var vienīgi tiesas ceļā. Lai panāktu vienošanos, vecāki var izmantot arī valsts nodrošinātu pakalpojumu attiecībā uz mediāciju ģimenes lietās. Valsts nodrošinātais mediācijas pakalpojums ģimenes lietās ir paredzēts vecākiem, kuri ir šķīrušies vai atrodas šķiršanās procesā, kuriem ir vismaz viens nepilngadīgs bērns un kuri nav panākuši vienošanos par jautājumiem, kas saistīti ar bērna dzīves apstākļiem (piemēram, saskarsmes kārtību vai uzturlīdzekļiem).

Valsts nodrošinātais mediācijas pakalpojums ģimenes lietās vecākiem ir pieejams bez maksas; lai to izmantotu, viņiem jāsaņemas ar Sociālās apdrošināšanas padomi (*Sotsiaalkindlustusamet*). Mediācijas ģimenes lietās procesa iznākums ir vecāku parakstīta vienošanās par vecāku stāvokli. Vienošanās par vecāku stāvokli, ko apstiprinājusi Sociālās apdrošināšanas padome, ir izpildu dokuments. Vietējās pašvaldības uzdevums gadījumos, kad vecāki vērsas pēc mediācijas pakalpojuma ģimenes lietās, ir viņus atbalstīt un konsultēt.

Nosakot procedūru, kādā notiek saskarsme ar bērnu, tiesa tiesvedības procesā darbojas arī kā samierināšanas

struktūra, kas cenšas panākt vienošanos starp vecākiem par saskarsmi ar bērnu. Tiesa iespējami drīz uzklaua skartās personas un vērš to uzmanību uz iespēju saņemt ģimenes lietu konsultanta palīdzību, jo īpaši nolūkā panākt vienotu nostāju attiecībā uz aizgādību pār bērnu un atbildību par to. Tiesa var apturēt ar bērnu saistīto tiesvedību, ja šāda rīcība nerada kavēšanos, kas apdraudētu bērna intereses, un ja attiecīgās puses vēlas iesaistīties konsultācijās ārpus tiesvedības vai ja tiesa citu iemeslu dēļ uzskata, ka lietu ir iespējams atrisināt, pusēm savstarpēji vienojoties.

7 Kādus jautājumus attiecībā uz bērnu var izlemt tiesnesis, ja vecāki iesniedz lietu tiesā?

Tiesu jurisdikcija ietver lietas, kas saistītas ar vecāku saskarsmes ar bērniem tiesībām, izmaiņām aizgādības tiesībās, aizgādības tiesību atjaunošanu, pienākumu maksāt uzturlīdzekļus un uzturlīdzekļu summas mainīšanu pēc vecāka pieprasījuma.

8 Ja tiesa nolemj nodot bērnu viena vecāka atsevišķā aizgādībā, vai tas nozīmē, ka viens no vecākiem var izlemt visus jautājumus attiecībā uz bērnu, iepriekš nekonsultējoties ar otru vecāku?

Vecāku un bērnu savstarpējās tiesības un pienākumi izriet no bērnu izcelšanās, kas noteikta saskaņā ar tiesību aktos paredzēto procedūru, un tas nozīmē, ka vecākam, no kura bērns cēlies, ir pienākums par viņu rūpēties. Vecāka un bērna savstarpējās tiesības un pienākumi ir atkarīgi no tā, kura aizgādībā atrodas bērns, proti, ja aizgādība pār bērnu ir tikai vienam no vecākiem, šis vecāks var pieņemt lēmumus visos ar bērnu saistītajos jautājumos, iepriekš neapspriežoties ar otru vecāku.

Bērns kopš dzimšanas var atrasties viena vecāka atsevišķā aizgādībā, piemēram, ja paternitātes atzīšanas laikā tēvs ir paudis gribu uzticēt aizgādības tiesības tikai vienam no vecākiem. Vecāks var iegūt atsevišķu aizgādību arī trīs turpmāk aprakstītajos gadījumos.

Vecāks iegūst atsevišķas aizgādības tiesības, ja uz pieteikuma pamata ir lūdzis tiesu viņam vai viņai daļēji vai pilnīgi nodot aizgādību pār bērnu. Vecāks parasti lūdz noteikt atsevišķu aizgādību, ja vecāki, kuriem ir kopīga aizgādība, pastāvīgi dzīvo šķirti vai citu iemeslu dēļ vairs nevēlas īstenot kopīgu aizgādību.

Vecāks aizgādības tiesības īsteno atsevišķi arī gadījumos, kad vecākiem ir kopīgas aizgādības tiesības, bet viena vecāka aizgādības tiesības ir apturētas. Ja bērna atsevišķu aizgādību, kas vecākam piešķirta ar likumu vai tiesas nolēmumu, aptur un nav pamata domāt, ka apturēšanas pamats izbeigsies, tiesa piešķir aizgādības tiesības otram vecākam, ja tas atbilst bērna interesēm.

Tiesa piešķir aizgādības tiesības otram vecākam arī tad, ja vecāks, kura atsevišķā aizgādībā atrodas bērns, ir miris vai ja viņam aizgādības tiesības ir atņemtas, ja vien tas nav pretrunā bērna interesēm.

9 Ja tiesa nolemj nodot bērnu abu vecāku kopējā aizgādībā, ko tas nozīmē praktiski?

Ja vecākiem ir kopīga aizgādība, viņi attiecībā uz savu bērnu īsteno kopīgu aizgādību un veic aizgādņu pienākumus patstāvīgi un vienprātīgi, ņemot vērā bērna vispārējo labbūtību. Vecākiem, kuriem ir kopīga aizgādība, ir arī kopīgas pārstāvības tiesības.

Ja vecāki, kuri īsteno kopīgu aizgādību, nevienojas par bērnam svarīgu jautājumu, tiesa pēc viena vecāka pieteikuma var piešķirt lēmējtiesības šajā jautājumā vienam no vecākiem. Lēmējtiesību nodošanas gadījumā tiesa var ierobežot lēmējtiesību īstenošanu vai noteikt papildu pienākumus vecākam, kurš īsteno šīs tiesības.

10 Kurā tiesā vai iestādē ir jāvērsas ar iesniegumu par vecāku atbildību? Kādas formalitātes ir jāievēro un kādi dokumenti jāpievieno iesniegumam?

Ar aizgādību saistītus strīdus iztiesā rajona tiesas. Ar aizgādības tiesībām saistīta strīda gadījumā ir jāiesniedz

pieteikums rajona tiesā, lai lieta tiktu izskatīta uz pieteikuma pamata. Pieteikums ir jāiesniedz rajona tiesā atbilstīgi bērna dzīvesvietai.

Pieteikumā ir skaidri jānorāda tiesas nosaukums, pieteikuma iesniedzēja, personas, uz kuru attiecas lieta, un bērnu identitāte, kā arī pieteikuma iesniedzēja prasība. Pieteikumā jānorāda arī lietas fakti, un pieteikuma iesniedzējam jāmin un jāuzrāda viņa rīcībā esošie pierādījumi. Pieteikums jāparaksta pieteikuma iesniedzējam vai viņa pārstāvim. Ja to paraksta pārstāvis, jāpievieno arī pilnvarojuma vai cits dokuments, kas apliecina pārstāvības pilnvaras.

Pieteikums un dokumentārie pierādījumi tiesai jāiesniedz rakstiski igauņu valodā. Ja pieteikums, lūgums, apelācijas sūdzība vai iebildums, ko tiesā iesniedz tiesvedībā iesaistītā puse, nav igauņu valodā, tiesa nosaka, ka personai, kura iesniedz šos dokumentus, tiesas noteiktajā termiņā ir jāiesniedz tulkojums.

Lietas, kas skar vecāku tiesību noteikšanu attiecībā uz bērnu un kārtību, kādā notiek saskarsme ar bērnu, proti, ar aizgādību saistītus jautājumus, var iztiesāt arī prasības tiesvedībā, ja tas tiek lūgts ar laulības šķiršanu vai uzturlīdzekļu maksāšanu saistītā prasībā.

11 Kāda kārtība ir jāievēro šajos gadījumos? Vai ir iespējams lietu risināt paātrinātā kārtībā?

Tiesas izskata ar aizgādību saistītas lietas uz pieteikuma pamata saskaņā ar noteikumiem, kas attiecas uz prasībām, ņemot vērā procesam uz pieteikuma pamata noteiktās atšķirības (sk. Civilprocesa kodeksu (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*) [1]).

Paātrinātājā tiesvedībā attiecībā uz bērnu tiesa var lemt vienīgi par prasījumu par uzturlīdzekļiem pret vecāku, kurš dzīvo atsevišķi no nepilngadīga bērna. Ar aizgādību saistītas lietas nevar izskatīt vienkāršotajā procedūrā. Tomēr ar aizgādību saistītas lietas ir lietas, ko izskata uz pieteikuma pamata, tādēļ tās atšķiras no parastajām prasībām. Izskatot lietas uz pieteikuma pamata, tiesa pati konstatē faktus un vāc nepieciešamos pierādījumus, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi. Tiesai nav saistoši ne tiesvedības pušu lūgumi vai viņu iesniegtie fakti, ne arī viņu novērtējums par faktiem, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi. Arī prasības par sēžu protokolēšanu un dokumentu izsniegšanu ir mazāk stingras. Ar aizgādību saistītās lietās tiesa var arī piemērot pasākumus aizgādības īstenošanas vai saskarsmes ar bērnu regulēšanai procesa laikā vai tāpēc, lai nodrošinātu vienošanās turpmāku ievērošanu.

Tiesā var piemērot piesardzības vai pagaidu pasākumus, ja ir pamats uzskatīt, ka pasākumu nepiemērošana sprieduma izpildi apgrūtinās vai padarīs neiespējamu. Pagaidu tiesisko aizsardzību ar ģimenes tiesībām saistītās lietās, ko izskata uz pieteikuma pamata, var piemērot jebkura tiesa, kuras teritoriālajā jurisdikcijā attiecīgais pasākums ir jāpiemēro. Šādi pasākumi ir, piemēram, bērna atdošana otram vecākam vai juridiskā uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma izpildes panākšana, arī iespēja pieprasīt atbildētājam maksāt uzturlīdzekļus tiesvedības laikā vai šajā nolūkā sniegt nodrošinājumu.

[1] Civilprocesa kodekss (RT I 2005, 26, 197; RT I, 21.06.2014., 58).

Tiešsaistē: <https://www.riigiteataja.ee/akt/121062014058?leiaKehtiv>.

12 Vai ir iespējams saņemt juridisku palīdzību, lai segtu tiesas izdevumus?

Ja tiesa konstatē, ka fiziska persona savas finansiālās situācijas dēļ nespēj segt tiesvedības izmaksas, tiesa var šo personu pilnībā vai daļēji atbrīvot no juridiskās palīdzības izmaksu segšanas un valsts nodevu maksāšanas.

13 Vai lēmumu par vecāku atbildību ir iespējams pārsūdzēt?

Nolēmums, kas pieņemts tiesvedībā uz pieteikuma pamata, ir tiesas nolēmums, uz kuru attiecas noteikumi par prasības tiesvedībā pieņemtiem tiesas nolēmumiem, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi. Nolēmumu par aizgādības tiesībām var pārsūdzēt saskaņā ar vispārīgajiem noteikumiem, ko piemēro apelācijas tiesvedībai, ja apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka pirmās instances tiesas nolēmuma pamatā ir tiesību normas pārkāpums (piem., ja pirmās instances tiesa ir nepareizi piemērojusi materiālo vai procesuālo tiesību normu). Minēto iemeslu dēļ var iesniegt arī kasācijas sūdzību Augstākajā tiesā.

14 Dažos gadījumos varbūt ir jāvēršas tiesā vai citā iestādē, lai panāktu, ka lēmums par vecāku atbildību tiek izpildīts. Kāda kārtība ir jāievēro šādos gadījumos?

Ar aizgādību saistītas lietas izskata uz pieteikuma pamata. Ģimenes tiesību lietās, kas izskatītas uz pieteikuma pamata, tiesa izdod nolēmumu, kas izpildāms no dienas, kurā tas stāties spēkā, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi. Nolēmums, kas izdots lietā uz pieteikuma pamata, ir izpildu dokuments. Ja parādnieks brīvprātīgi nepilda nolēmumu par aizgādību, tā izpildi, pamatojoties uz prasītāja pieteikumu, nodrošina izpildes panākšanas procesā. Šim nolūkam prasītājam ir jāiesniedz pieteikums tiesu izpildītājam vietā, kur parādnieks dzīvo vai uzturas vai kur atrodas parādnieka manta. Lietā par saskarsmi ar bērnu tiesu izpildītājs izpildes panākšanas procesā sadarbojas ar bērna dzīvesvietas vai — izņēmuma gadījumā — tās personas dzīvesvietas, kurai noteikts pienākums, pašvaldības pārstāvi, kuram ir pieredze saskarsmē ar bērniem. Ja nepieciešams, tiesu izpildītājs var ieteikt pašvaldībai īslaicīgi ievietot bērnu aprūpes iestādē. Ja persona, kurai noteikts pienākums, kavē izpildes panākšanu, tai var piemērot naudas sodu.

15 Kas man jā dara, lai panāktu, ka šajā dalībvalstī tiek atzīts un izpildīts lēmums par vecāku atbildību, ko ir pieņēmusi citas dalībvalsts tiesa?

Saskaņā ar Eiropas Padomes Regulu (ES) 2019/1111, kas reglamentē jurisdikciju, lēmumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par bērnu starptautisko nolaupīšanu, vienā dalībvalstī pieņemts spriedums tiek atzīts citās dalībvalstīs bez kādas īpašas procedūras. Šo regulu piemēro visās Eiropas Savienības dalībvalstīs, izņemot Dāniju.

Dalībvalstī pieņemts spriedums par vecāku atbildības īstenošanu attiecībā uz bērnu, kas ir izpildāms šajā dalībvalstī un ir ticis paziņots, tiek izpildīts citā dalībvalstī, kad pēc jebkuras ieinteresētās personas pieteikuma tas tajā ir ticis pasludināts par izpildāmu. Šim nolūkam tiesā ir jāiesniedz pieteikums izpildāmības pasludināšanai.

To, kurā tiesā ir jāiesniedz minētais pieteikums, var uzzināt [šeit](#).

Pusei, kas vēlas panākt vai apstrīdēt atzīšanu vai iesniedz pieteikumu izpildāmības pasludināšanai, ir jāiesniedz:

1. sprieduma kopija, kas atbilst nosacījumiem, pēc kuriem var konstatēt tā autentiskumu, kā arī
2. apliecība par spriedumu attiecībā uz vecāku atbildību.

Veidlapa pieejama [šeit](#).

Spriedumu attiecībā uz vecāku atbildību neatzīst:

1. ja šāda atzīšana, ņemot vērā bērna intereses, ir klaji pretrunā tās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, kurā tiek lūgta atzīšana;
2. gadījumos, kad tas pieņemts *in absentia*, ja prombūtnē esošajai personai dokuments, uz kura pamata sāka tiesvedību, vai līdzvērtīgs dokuments nav noteiktā kārtībā uzrādīts pietiekami laicīgi, lai šī persona varētu sev nodrošināt aizstāvību, ja vien netiek konstatēts, ka šī persona ir nepārprotami piekritusi spriedumam;
3. pēc ikvienas tādas personas lūguma, kura uzstāj, ka ar spriedumu tiek pārkāpta šīs personas vecāku atbildība un tas pieņemts, nedodot šai personai iespēju tikt uzklautai;
4. ja tas ir pretrunā vēlākam spriedumam par vecāku atbildību, kas pieņemts dalībvalstī, kurā tiek lūgta atzīšana;
5. ja tas ir pretrunā vēlākam spriedumam par vecāku atbildību, kas pieņemts citā dalībvalstī vai trešā valstī, kurā bērnam ir pastāvīgā dzīvesvieta, ja vēlākais spriedums atbilst nosacījumiem par tā atzīšanu dalībvalstī, kurā tiek lūgta atzīšana; vai
6. ja nav ievērota Padomes Regulas (ES) 2019/1111 82. pantā noteiktā procedūra.

16 Kurā šīs dalībvalsts tiesā ir jāvēršas, lai apstrīdētu lēmuma atzīšanu un izpildi vecāku atbildības lietā, ja lēmumu ir pieņēmusi citas dalībvalsts tiesa? Kāda procedūra ir piemērojama šādos gadījumos?

To, kurā tiesā ir jāiesniedz minētais pieteikums, var uzzināt [šeit](#).

Pusei, kas vēlas panākt vai apstrīdēt atzīšanu vai iesniedz pieteikumu izpildāmības pasludināšanai, ir jāiesniedz:

1. sprieduma kopija, kas atbilst nosacījumiem, pēc kuriem var konstatēt tā autentiskumu, kā arī
2. Padomes Regulas (ES) 2019/1111 36. pantā minētā apliecība par spriedumiem attiecībā uz vecāku atbildību.

Veidlapa pieejama [šeit](#).

17 Kādus tiesību aktus piemēro tiesa, izskatot lietu par vecāku atbildību, ja bērns vai lietā iesaistītās puses nedzīvo šajā dalībvalstī vai ja tiem ir dažādas valstspiederības?

Saskaņā ar Igaunijas Starptautisko privāttiesību likumu (*Rahvusvahelise eraõiguse seadus*) ģimenes tiesiskās attiecības bērna un vecāku starpā reglamentē bērna dzīvesvietas valsts tiesību akti.

Turklāt starp valstīm, kas parakstījušas Hāgas 1996. gada Konvenciju par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku varu un bērnu aizsardzības pasākumiem, piemēro šo konvenciju.

Piemērojamo tiesību aktu noteikšanu var ietekmēt arī tiesiskās palīdzības līgumi. Igaunijas Republika ir noslēgusi līgumus par tiesisko palīdzību ar šādām valstīm:

- Līgums par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām starp Latvijas Republiku, Igaunijas Republiku un Lietuvas Republiku (1993);
- Līgums par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civillietās, ģimenes lietās un krimināllietās starp Igaunijas Republiku un Krievijas Federāciju (1993);
- Līgums par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civillietās, ģimenes lietās un krimināllietās starp Igaunijas Republiku un Ukrainu (1995);
- Līgums par tiesiskās palīdzības sniegšanu un tiesiskajām attiecībām civillietās, darba tiesību lietās un krimināllietās starp Igaunijas Republiku un Polijas Republiku (1999).

Tā kā visas ar Lietuvu, Latviju un Poliju noslēgto līgumu par tiesisko palīdzību puses ir arī Hāgas 1996. gada Konvencijas puses, puses ir nolēmušas piemērot Konvencijas noteikumus piemērojamo tiesību aktu noteikšanā.

[1] Starptautisko privāttiesību likums (RT I 2002, 35, 217).

Tiešsaistē: <https://www.riigiteataja.ee/akt/13242136?leiaKehtiv>.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

Lapa atjaunināta: 29/01/2025

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.